

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Yr Ymarferydd Gwasanaethau Cymdeithasol

Deall deddfwriaeth yng nghyd-destun
rôl yr Ymarferydd Gwasanaethau
Cymdeithasol

**Deall deddfwriaeth mewn
perthynas â'r Gymraeg**

Social Services Practitioner

Understanding legislation in the context
of the Social Services Practitioner role

**Understand legislation
relating to Welsh language**

Facilitator notes

WELSH

Cyn mynychu, mae'n ofynnol i ddysgwyr gael mynediad at gopi digidol neu gopi caled o'u Cod Ymarfer/Ymddygiad perthnasol gan gynnwys fersiwn 'i Gyflogwyr', rheoliadau RISCA a swydd ddisgrifiad, ac unrhyw ganllawiau ymarfer perthnasol eraill.

ENGLISH

Prior to attending, learners are required to have access to a digital or hard copy of their relevant Code of Practice/Conduct including 'for Employers' version, RISCA regulations and job description, and any other relevant practice guidance.

Mae'r adnodd hwn wedi'i ddatblygu mewn partneriaeth â'r Consortiwm Ymarferwyr Gwasanaethau Cymdeithasol (SSP) ar ran Gofal Cymdeithasol Cymru. Mae'r consortiwm yn cynnwys y partneriaid canlynol:

This resource has been developed in partnership by the Social Services Practitioner (SSP) Consortium on behalf of Social Care Wales. The consortium is made up of the following partners:

Gofal Cymdeithasol Cymru a'i gyngorwyr penodedig sy'n berchen ar hawlfraint y deunyddiau hyn. Gall darparwyr dysgu, awdurdodau lleol a darparwyr gwasanaethau gofal yng Nghymru gopïo, atgynhyrchu, dosbarthu neu drefnu bod y Rhaglen Ddysgu Ymarferwyr Gwasanaethau Cymdeithasol (SSP) ar gael fel arall i unrhyw drydydd parti arall ar sail ddielw yn unig. Rhaid i unrhyw bartïon eraill sy'n dymuno copïo, atgynhyrchu, dosbarthu neu fel arall wneud y Rhaglen Ymarferwyr Gwasanaethau Cymdeithasol (SSP) ar gael i unrhyw drydydd parti arall geisio caniatâd ysgrifenedig Gofal Cymdeithasol Cymru ymlaen llaw.

The copyright to these materials rests with Social Care Wales and its appointed advisers. The Social Services Practitioner (SSP) Programme of learning may be copied, reproduced, distributed or otherwise made available to any other third party by learning providers, local authorities and care service providers in Wales on a not-for-profit basis only. Any other parties that wish to copy, reproduce, distribute or otherwise make the Social Services Practitioner (SSP) Programme available to any other third party must seek the prior written consent of Social Care Wales.

Sgiliau Astudio / Study Skills

Cyfeirnod / Referencing

Darllen / Reading

Ysgrifenu / Writing

Myfyrdod Beirniadol /
Critical Reflection

Cyfathrebiad /
Communication

Gwaith Grŵp / Group Work

Cyflwyniad / Presentation

Ymchwil / Research

Sgiliau rhyngpersonol /
Interpersonal Skills

Gofal Cymdeithasol Cymru
Social Care Wales

www.gofalcymdeithasol.cymru
www.socialcare.wales

Yn ôl ym
Gymdeithas Cymru
Government of
Wales

Sgiliau Astudio Cudd / Hidden Study Skills

Peidiwch ag anghofio bod amrywiaeth o sgiliau wedi'u gwreiddio, gan gynnwys...

Trefniadaeth

Cadw amser

Cynllunio

Cymryd nodyn

Cynllunio Traethawd

Gwrandawriad

Datrys problemau

Penderfyniadau

Cwestiynu

Siarad yn effeithiol

Cyfathrebu llafar

Efallai y bydd rhai o'r rhain yn rhan o'ch sgiliau rhyngpersonol hefyd.

Don't forget there are a range of skills embedded including...

Organisation

Time keeping

Planning

Note taking

Essay planning

Listening

Problem solving

Decision making

Questioning

Effective speaking

Verbal communication

Some of these may form part of your Interpersonal Skills too.

Contract dysgu

- A wnewch chi gadw eich camerâu ymlaen os gwelwch yn dda
- A wnewch chi ddiffodd eich meicroffonau os gwelwch yn dda os oes sŵn cefndir.
- A wnewch chi godi eich llaw os ydych am ofyn cwestiwn
- Cyfrinachedd
- Parch
- Ffonau symudol
- Amser egwyl
- Gwerthusiad

Learning contract

- Can you keep your cameras on please
- Can you turn off your microphones please if there is background noise.
- Can you raise your hand if you want to ask a question
- Confidentiality
- Respect
- Mobile phones
- Breaktime
- Evaluation

Facilitator notes

Welsh

Bydd y cytundeb hwn yn newid os cyflwynir y sesiwn mewn ystafell ddosbarth.

English

This contract will change if the session is delivered in a class room setting.

Deilliannau Dysgu

- Deall egwyddorion a darpariaethau allweddol Deddf yr Iaith Gymraeg (1993) a Mesur y Gymraeg Cymru (2011)
- Deall pwysigrwydd y 'Cynnig Rhagweithiol' ar gyfer llesiant ugofynionnigolion
- Deall y a osodir gan deddfwriaeth yr Iaith Gymraeg ar gyfer cyrff cyhoeddus
- Gwybod sut i godi pryderon ynghylch cymhwyso deddfwriaeth y Gymraeg

Learning outcomes

- Understand the key principles and provisions of the Welsh Language Act (1993) and Welsh Language Wales Measure (2011)
- Understand the importance of the 'Active Offer' for the well-being of individuals
- Understand the requirements set by Welsh Language legislation for public bodies
- Know how to raise concerns around the application of Welsh Language legislation

www.gofalcymdeithasol.cymru
www.socialcare.wales

Facilitator notes

Welsh

Deddfwriaeth yn ymwneud â'r Gymraeg a sut mae hyn yn berthnasol i rôl yr Ymarferydd Gwasanaethau Cymdeithasol

English

Legislation related to Welsh Language and how this relates to the role of the Social Services Practitioner

Facilitator notes

Welsh

Ni fu pwysigrwydd y Gymraeg erioed mor flaenllaw. Mae'r cynnydd yn nifer y siaradwyr Cymraeg yn sbarduno'r angen i ddefnyddio'r Gymraeg yn ymarferol, a darparu cydraddoldeb rhwng y Gymraeg a'r Saesneg. Bu cynnydd o 10% rhwng 2011 a 2019 (...). Mae deddfau iaith yn bodoli yng Nghymru i roi cydraddoldeb i'r Gymraeg. Cyn hynny roedd siarad Cymraeg yn y llys yn anghyfreithlon dan y gyfraith. Collodd gweithwyr eu swyddi yn y 18fed ganrif am siarad Cymraeg ac fe wnaeth teuluoedd roi'r gorau i ddysgu aelodau newydd o'r teulu.

Bu'r arfer 'Welsh Not' o gwmpas am tua 100 mlynedd. 1840-1940- byddai plant yn cael eu gorfodi i wisgo'r plac pren hwn, byddai un olaf y dydd yn cael y gansen. Ymarfer beth ydych chi'n ei wybod am ddeddfwriaeth iaith Gymraeg

English

The importance of the Welsh language has never been so important. The increase in Welsh speakers drives the need for use to use Welsh in practice, and provide equality between the Welsh and English language. There has been a 10% increase between 2011 and 2019 (...). Language laws exist in Wales to give equality for the Welsh language. Previously the law made speaking Welsh in court illegal.

Workers lost their jobs in the 18th century for speaking Welsh and families stopped teaching new family members.

The 'Welsh Not' practice was around for 100 years approx. 1840-1940- children would be made to wear this wooden plaque, last one of the day would be caned.

Exercise what do you know about Welsh language legislation

Pam mae'r cyd-destun Cymreig yn bwysig?

Why is Welsh context important

Beth yw'r 'cyd-destun Cymreig'?

What is 'the Welsh context'?

Facilitator notes

Welsh

Bydd y cytundeb hwn yn newid os cyflwynir y sesiwn mewn ystafell ddosbarth.

English

This contract will change if the session is delivered in a class room setting.

Ydych chi'n byw yng Nghymru ers amser hir?

Have you lived in Wales a long time?

Beth sy'n wahanol am fyw/gweithio yng Nghymru?

What's different about living/working in Wales?

Beth yw eich iaith o ddewis?

What is your preferred language?

Beth yw eich profiad chi o'r iaith?

What's your experience of the Welsh Language?

Ydych chi'n gwybod faint o Gymry Cymraeg sy'n byw yn eich ardal chi?

Do you know how many Welsh speakers there are in your area?

A yw eich cymuned yn un wledig neu'n un drefol?

Is your community rural or urban?

Pa newidiadau sy'n digwydd yn eich cymuned?

What changes are taking place in your community?

Pa wahaniaeth ydy'r cynulliad wedi'i wneud?

What difference has the Welsh Government made?

Ydych chi erioed wedi gweithio gyda Chymry Cymraeg fel defnyddwyr gwasanaeth?

Have you ever worked with any Welsh speaking service users?

Facilitator notes

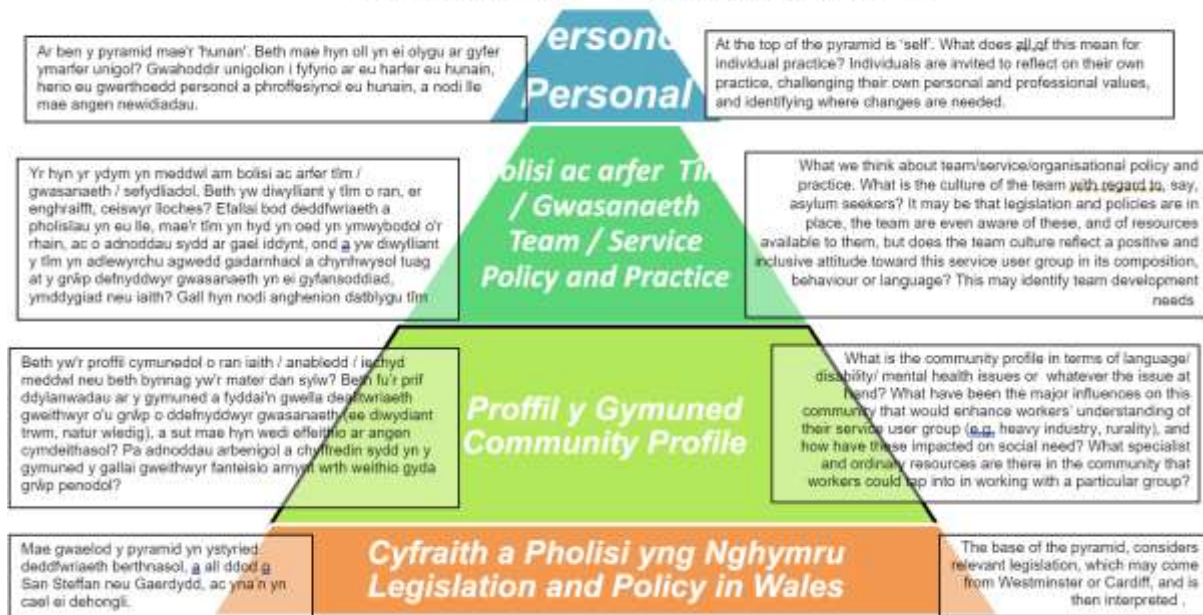
Welsh

[Note for slide above – ‘cynulliad’ is Assembly. Should this read ‘Llywodraeth Cymru’?] Adborth gan y grŵp-Pam rydym yn ei chael hi mor anodd cydnabod hawliau siaradwyr Cymraeg os ydynt yn gallu siarad Saesneg ond rydym yn gallu cydnabod pobl sy'n defnyddio ieithoedd eraill.

English

Feedback from the group-Why do we find it so difficult to recognise the rights of Welsh speakers if they can speak English but we can recognise people who use other languages.

Pyramid Rimmer *The Rimmer Pyramid*

Deddfwriaeth mewn perthynas â'r Gymraeg

- Prif egwyddorion a darpariaethau Deddf yr Iaith Gymraeg (1993)
- Mesur y Gymraeg Cymru (2011)

Legislation related to Welsh Language

- The key principles and provisions of the Welsh Language Act (1993)
- Welsh Language Wales Measure (2011)

Facilitator notes

Welsh

Bydd y cytundeb hwn yn newid os cyflwynir y sesiwn mewn ystafell ddosbarth.

English

This contract will change if the session is delivered in a class room setting.

Prif egwyddorion a darpariaethau Deddf yr Iaith Gymraeg (1993)

- Sefydlu corff sydd â'r ddyletswydd o hybu'r defnydd o'r Gymraeg a sicrhau cydymffurfiaeth â'r Ddeddf
- Rhaid i bob sefydliad yn y sector cyhoeddus sy'n darparu gwasanaeth i'r cyhoedd ddarparu gwybodaeth yn Gymraeg ac yn Saesneg
- Yn darparu'r hawl i siarad Cymraeg yn y llys

The key principles and provisions of the Welsh Language Act (1993)

- Set up a body with the duty of promoting the use of Welsh and ensuring compliance with the Act
- All Public sector organisations who provides a service to the public, must provide information in Welsh and English
- Provides the right to speak in Welsh in court

Facilitator notes

Welsh

Bydd y cytundeb hwn yn newid os cyflwynir y sesiwn mewn ystafell ddosbarth.

English

This contract will change if the session is delivered in a class room setting.

Mesur y Gymraeg Cymru (2011)

Welsh Language Wales Measure (2011)

- Ni ddylid trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg
- Creu Safonau'r Gymraeg
- Cyflwyno Comisiynydd y Gymraeg
- Yr hawl i ymchwilio a chwyno ynghylch mantais annheg rhwng y Gymraeg a'r Saesneg
- The Welsh language should not **be treated less favourably than** the English
- Created Welsh language standards
- Introduced the Welsh Language Commissioner
- The right to investigate and complain for unfair advantage between the Welsh and English language

Facilitator notes

Welsh

Bydd y cytundeb hwn yn newid os cyflwynir y sesiwn mewn ystafell ddosbarth.

English

This contract will change if the session is delivered in a class room setting.

Safonau'r Gymraeg Welsh Language Standards

Facilitator notes

Welsh

Cyswllt Fideo - <https://youtu.be/1Ml6lRbiTec>

Trafodwch sut mae myfyrwyr yn cymhwyso'r safonau yn y gweithle.

English

Video Link - <https://youtu.be/1Ml6lRbiTec>

Discuss ways students apply the standards in the work place.

Safonau'r Gymraeg

Welsh Language standards

- Darparu gwasanaeth
 - Llunio polisi
 - Gweithredol
 - Hyrwyddo
 - Cadw cofnodion
- Service delivery
 - Policy making
 - Operational
 - Promotion
 - Record keeping

Facilitator notes

Welsh

Bydd y cytundeb hwn yn newid os cyflwynir y sesiwn mewn ystafell ddosbarth.

English

This contract will change if the session is delivered in a class room setting.

Beth yw cynnig rhagweithiol?

- Mae 'Cynnig Rhagweithiol' yn golygu darparu gwasanaeth yn Gymraeg heb i rywun orfod gofyn amdano.
- Dylai'r Gymraeg fod mor weladwy â'r Saesneg.
- Mae'n golygu creu newid mewn diwylliant sy'n cymryd y cyfrifoldeb oddi ar y defnyddiwr gwasanaeth i ofyn am wasanaeth trwy gyfrwng y Gymraeg.

What is an active offer?

- An 'Active Offer' simply means providing a service in Welsh without someone having to ask for it.
- The Welsh language should be as visible as the English language.
- It means creating a change in culture that takes the responsibility off the service user to ask for a service through the medium of Welsh.

Facilitator notes

Welsh

Bydd y cytundeb hwn yn newid os cyflwynir y sesiwn mewn ystafell ddosbarth.

English

This contract will change if the session is delivered in a class room setting.

Facilitator notes

Welsh

Cyswllt Fideo - https://youtu.be/ulmKs_3UKbE

Ffyrdd syml o weithredu'r Cynnig Rhagweithiol

English

Video Link - https://youtu.be/ulmKs_3UKbE

Simple ways to implement the Active offer

Deilliannau Dysgu

- Deall egwyddorion a darpariaethau allweddol Deddf yr Iaith Gymraeg (1993) a Mesur y Gymraeg Cymru (2011)
- Deall pwysigrwydd y 'Cynnig Rhagweithiol' ar gyfer llesiant ugofynnigolion
- Deall y a osodir gan deddfwriaeth yr Iaith Gymraeg ar gyfer cyrff cyhoeddus
- Gwybod sut i godi pryderon ynghylch cymhwyso deddfwriaeth y Gymraeg

Learning outcomes

- Understand the key principles and provisions of the Welsh Language Act (1993) and Welsh Language Wales Measure (2011)
- Understand the importance of the 'Active Offer' for the well-being of individuals
- Understand the requirements set by Welsh Language legislation for public bodies
- Know how to raise concerns around the application of Welsh Language legislation

Facilitator notes

Welsh

Deddfwriaeth yn ymwneud â'r Gymraeg a sut mae hyn yn berthnasol i rôl yr Ymarferydd Gwasanaethau Cymdeithasol

English

Legislation related to Welsh Language and how this relates to the role of the Social Services Practitioner

Cyfeiriadau

References

Diolch
Thank you

 Gofal Cymdeithasol Cymru
Social Care Wales

www.gofalcymdeithasol.cymru
www.socialcare.wales

